

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY PREUMERYATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
Z przesyłką pocztową „ 6,40

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie.
Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem mk. 3.—
I w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście (4 szp.) — mk. 2,25 Nekrologia (4 szp.) mk. 1,50. Zwyczajne ogłoszenia (6 szp.) — 1.— Drobne ogłoszenia 15ctn. z a wyraz
Każe ogłoszenie najmniej mk. 1,50.
Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej.

ogłoszenia dla „Straży Polskiej” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku pracy
prawnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

Teatr Polski

Poniedziałek, 20 października r. b.
Występ Łazarz i u s i n.

Dzień zaduszny

Sztuka w 8 akt. H. Hejerman'a.

Wtorek 21 października

Na dochód! samopomocy Gimn. T.w. „Owłata”
„Podpory społeczeństwa”

Sztuka w 4 aktach H. Ibsena.

Środa, 23 października r. b.

Miss Hobbs

Komedja w 4 akt. K. Jeroma'a.

Zupełna porażka armji bolszewickiej. Wzięcie Piotrogradu. Wielka panama w Komitecie dla Bezrobotnych. W ŁODZI.

M i a s t o b e z ś w i a t ł a.

Restauracja i kawiarnia

przy Teatrze Polskim i sali Koncertowej Dzielna 18.

Najlepszy lokal po odnowieniu jest prowadzony pod kierunkiem S. Palejowkiego. Wydaje o jady od 1-ej do 4-ej kolacje a ja karte ceny bardzo przystępne znane najlepsze piwo. Milczenie. Przyjmujemy zamówienia. Rendez-vous najlepszej publiczności. Codziennie koncert. Polecam się Zarząd.

Państwowa Szkoła Włókiennicza.

w Łodzi, Półńska nr. 115.

Zapis kandydatów do Szkoły zamyka się w Piątek, dnia 24 października r. b., wykłady zaś rozpoczną się nieodwołalnie w sobotę, dnia 25 października t. r.

Dyrektor Szkoły A. Trojanowski.

Telegramy.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 19 października (PAT.)

Front litewsko-białoruski.

Na południe od Połocka w rejonie Pyszno, Lepel, Wotosowice, atakują energicznie w dalszym ciągu wprowadzając do akcji coraz to nowe siły.

Na reszcie frontu prócz drobnych utarczek patroli spokój.

Pod Bobrujskiem nieprzyjaciel rozбитý przez nas w ciągu dni ostatnich wycofuje się na wschód za rzekę Ołę.

Front Wołyński

Spokój.

Wz. szefa sztabu generalnego
pulk. Haller.

Wprowadzenie w życie traktatu pokojowego.

Wiedeń, 12 października (PAT.) — B. K. d. n. i. a. P. r. y. g. e. N. j. a. y. z. s. z. a. R. a. d. a. s. o. j. e. z. i. e. n. c. z. a. o. d. b. y. t. a. w. e. z. o. r. a. j. p. o. s. i. e. d. z. e. n. i. e. p. o. d. p. r. e. w. o. d. n. i. e. t. w. e. m. p. a. n. a. C. l. e. m. e. n. t. e. u. n. a. k. t. o. r. e. m. o. b. r. a. d. o. w. a. n. o. n. a. d. s. p. r. a. w.ę. w. e. j. ś. c. i. a. w. z. y. c. i. e. t. r. a. k. t. a. t. a. w. e. r. s. a. l. s. k. i. e. g. o. i. z. a. r. z. ą. d. z. e.ń. j. a. k. i. e. m. a. j.ą. b. y.ć. w. y. d. a. n. e. d. l. a. o. b. z. a. t. ó. w. n. a. k. t. ó. r. y. c. h. m. a. s. i.ę. o. d. i. y.ć. p. l. e. b. i. s. c. y. t. t. o. j. e. s. t. d. l. a. G. ó. r. n. e. g. o. S. ł. a. s. k. a. i. d. l. a. S. l. e. z. a. w. i. t. n. R. a. d. a. p. o. s. t. a. n. o. w. i. a. j. e. w. a. s. e. d. z. i. e. n. a. t. y. c. h. t. e. r. y. t. o. r. y. t. o. r. y. c. h. m. a. j.ą. b. y.ć. u. s. t. y. t. e. k. o. n. t. y. n. g. e. n. t. y. w. o. j. s. k. k. o. a. l. i. c. y. j. y. c. h.

Naczelnik Państwa w Krakowie.

Kraków, 16 października. (PAT.) — Od wczoraj rano, t. j. w sobotę, panował w mieście ruch niebywały. O godz. 11 przybył z Poznania prymas arcy. Dalbor oraz przybyli gen. Dowbor-Muśnicki, gen. Grudziński i szereg innych wybitnych osób. Na dworcu powitali przybyłych gen. Haller gen. Simon. Na czacie gości przybyłych gen. Haller wyjął obiad. Następnym pościęciem przybyli delegacje z różnych stron kraju, a jako jedna z pierwszych przybyła delegacja ze Śląska Cieszyńskiego z dywizjonerem L. i. n. i. k. i. e. m. z. ł. o. z. o. n. a. z. k. o. m. p. a. n. j. m. i. l. i. c. j. i. 80 delegatów ludności, 3 kobiety w strojach śląskich. Z delegacją śląską przybyło 3 wioślan z okr. Cieszyńskiego, którzy imieniem ludności polskiej mają zażądać przyłączenia tego okręgu do Polski, mimo że nie przyniesiono tam plebiscytu. Delegację cieszyńską prowadzi członkowie rady narodowej Ks. Cieszyńskiego.

W ciągu dnia przybyli biskup połowy Gall, ks. Kysie, ks. biskup Baudurski, wiceprezydent m. Lwowa Chlamski, imieniem uniwersytetu lwowskiego prof. Negrusz, rektor politechniki Mazowieckiej. Z Poznania przybyli prof. Drzewski, pastorek ks. Adamski i Ł. z. o. w. s. k. i. e. W. i. e. c. z. e. r. e. m. o. g. o. d. z. 8 odbyła się przyjęcie w Radzie powiatowej delegatów ziem podległych plebiscytowi, na którego wyowiedzieli mowy Władysław Tatarski, gen. Haller i szereg przedstawicieli krakowskich.

Kraków, 19 października. (PAT.) — Historyczny dzień święta narodowego zjednoczenia strój polskiej obchodzący Kraków nadzwyczaj arcyrocznicę. Miasto całe przybrało barwy flagami, kołniercami, kwiatami i zieloniami. W pobliżu dworca kolejowego

u wylotu ul. Lubicz wzniesiono bramę tryumfalną, której maszły zdobyły festony z gałązek choinkowych, sztandary o barwach narodowych a u góry napis powitalny. O g. 7-ej rano wyruszyły na miasto kapela wojskowa i odegrały pobudkę. Wkrótce potem oddziały wojskowe, straż obywatelska i młodzież szkolna zaciągnęły szpalery od dworca kolejowego wzdłuż ulic, którymi miał przejeżdżać Naczelnik państwa. Poza szpalierami zebrały się niezaproszone tłumy publiczności. Na Rynku Głównym zebrały się oddziały wszystkich gatunków broni, na rawję. Wstęp na peron zastrzeżono wyłącznie dla osobistości oficjalnych i osób zaproszonych.

W sali recepcyjnej dworca kolejowego zebrały się naczelnice władze cywilne i wojskowe oraz delegacje przybyłe na powitanie Naczelnika państwa, a mianowicie gen. Haller, gen. Dowbor Muśnicki, gen. Gólgórski z orszakiem, gen. Simon ze sztabem, korpus oficerski, generalny delegat Gulecki z dr. Mariem Bielskim, prez. miasta Jan Kąty Fedorowicz, rektor uniwersytetu Esterreicher z gronem profesorów, przedstawiciele Rady Miejskiej, delegacje z obszarów plebiscytowych, a więc z Ks. Cieszyńskiego, Warmii, Górnego Śląska, Spisza i Mazurów. Delegacje przybyły z Warszawy, Poznania i Lwowa i wiele wybitnych osób ze świata politycznego.

Przyjazd Naczelnika Państwa.

O godz. 9-ej syreny gwizdem zapowiedziały przybycie pociągu wiozącego Naczelnika Państwa. Kapela kompanji honorowej ustawiona na peronie odegrała

hymn narodowy, a zebrani gdy pociąg stanął wzniesli okrzyk: Niech żyje Naczelnik Państwa Piłsudski. Gdy Naczelnik państwa wysiadł z pociągu gen. Haller złożył raport, Naczelnik państwa przeszedł przed frontem kompanji honorowej i udał się do sali recepcyjnej ze swoim orszakiem, gdzie gen. Haller przywitał go krótką przemową.

Z placu przed dworcem ruszył ku miastu korwól na czele którego jechała banderka krakowska za nią konny pluton szermurzy hallerczyków. W pierwszym powozie jechał prezydent miasta Fedorowicz w drugim przewoź zaprzężonym w 4 białe konie i przybrałym kw. szani jechał Naczelnik państwa z gen. Henrysem. W następnym powozie jechał gen. Haller, gen. Dowbor Muśnicki, wice-marszałek Sejmu Ostrowski w zastępstwie marszałka Sejmu.

Gdy orszak zbliżył się do Brbakuu, prezydent miasta Fedorowicz wysiadł z powozu podszedł ku powozowi, w którym jechał Naczelnik Państwa i powitał go imieniem Rady m. Krakowa.

W kościele Mariackim.

Następnie pociąg ruszył i zatrzymał się przed kościołem Mariackim. W kościele mowę powitalną wygłosił ks. biskup Sapiecha, ks. Prymas udzielił naczelnikowi błogosławieństwa, poczem odśpiewano „Te deum”.

Zład udano się

na Wawel

gdzie Naczelnik u sarkofagu Kościuszki złożył wieniec z napisem: „Tadeuszowi Kościuszkowi, Józef Piłsudski”.

Z Wawelu orszak skierował się na Rynek, gdzie wśród niezwykłych dekoracji domów, wielkiego tłumy i wojska odbyła się przy ustawionym ołtarzu polnym

moza polowa

s armadnią salwą podczas podniesienia

Po nabożeństwie Naczelnik udał się na podjum ustawione koło kamienia K. - - -
Wraz z Naczelnikiem zajęli tam miejsce gen. Haler, Haler, Dewbor Mu-
- - - i reszta generalitji

i rozpoczął się przegląd wojsk

O godz. 11 i pół r. w. była uroczystość. Naczelnik Państwa udał się do pałacu Francuska i Łotewskiego, gdzie wraz z orszakiem stanął kw. tera.

W czasie śniadania zabrał głos gen. Haler. Podniósł on znaczenie zjednoczonej armji polskiej, złożonej z różnych formacji i wznosił toast na cześć Naczelnika państwa i Naczelnego Wodza.

O godz. 4 po południu udał się Naczelnik z orszakiem do teatru im. Słowackiego, gdzie dawano „Kościuszkę pod Racławicami”, następnie odwiedził „Teatr powszechny”, gdzie wystawiono „Piosenki nianusie” i tutaj był Naczelnik przedmiotem gorących owacji.

O godz. 7 wiecz. wydał prezydent miasta obiad na cześć Naczelnika Państwa w sali Grand Hotelu.

O godz. 8 wiecz. rozpoczął się w s. ach muzeum narodowego w Sukiennicach aut, na który przybył Naczelnik państwa.

Judenitz wkroczył do Piotrogradu.

Nauen, 19 października (PAT) Radio Krak. W d. 19 października z Helsinforu, u fiety ang el k. bomb rdow. Kronszadt po upadku twierdzy w Łodzi do portu,

a Judenitz miał wkroczyć do Piotrogradu.

Wiedn, 19 października (PAT) W B K. donos z Helsinforu. Twierdza Kronszadt. W d. 19 października w S. 19 zostało zajęte. Z Piotrogradu wysłano del. g. tów do gen. Judenitz. celem pertraktacji o oddaniu miasta.

Wiedn 19 października (PAT) W B K. donos z Amsterdamu.

Wiadomości z Kopenhagi p. twierdzą, że doniesienie o w marszu wojsk gen. Judenitza do Piotrogradu.

Rząd kraj. bolszewicki jest całkowicie. Front bolszewicki został w wielu miejscach przerwany.

Armja niemiecko-rosyjska werbuje na Litwie.

Wilno, 19 października (PAT) — Armja niemiecko-rosyjska na Litwie rozpoczęła intensywny werbunek.

Wymiana zakładników.

Wilno, 12 października (PAT) — Pisma sowieckie wychodzące w Moskwie podają wiadomość, iż rząd sowiecki zgodził się na wymianę zakładników polskich wywiezionych przez bolszewików z gub. Wileńskiej i Mińskiej.

Strajk się nie udał.

Nauen, 19 października (PAT) — Radio warsz. H. lenderskie biuro informacyjne „Holland News” donosi, że strajk robotników sportowych w Nowym Jorku nie udał się. Większość robotników przyjęła warunki dyrekcji i zadowolila się 10 proc. podwyższeniem wynagrodzenia.

Strajki rolne.

Kozienice, 10 października (PAT) — Strajk robotników rolnych w pow. Kozienickim jest dzięki przeprowadzonym w czas srodkom prewencyjnym ze strony starostwa na ukończeniu.

Odezwy i pisma ulotne zredagowane w duchu komunistycznym przynosi często służba pracodawcom z kłopotliwym zapytaniem, dlaczego ma strajko-

Ogłoszenie.
Elektrownia miejska dziś o godzinie 2 po południu zatrzymuje maszyny i przerywa prąd z powodu **zupełnego wyczerpania węgla.**
Elektrownia Miejska.

Lekarz-Dentysta Lewita-Fuchs
ul. Piotrkowska 50
przyjmuje od godz 10 do 2 i od 4 do 7

wać. W pewnej wsi, gdzie pracę wobec zapowiedzianego teroru przerwano po pojawieniu się silnych patroli policyjnych podjęto z powrotem.

Wielka panama w Komitecie dla Bezrobotnych
Nowe skandaliczne szczegóły.

(—) W sprawie panamy w Komitecie dla Bezrobotnych komunikują nam nowe szczegóły. Prócz podanych osób w piśmie sobotnim, zamieszczone są jeszcze inne.

Oto I. jeden z wybitnych działaczy

lewicy socjalistycznej

obdarzany i przez prawicę P. P. S. zaufani m, i wysuwany na stanowiska czołowe, nie może się wyliczyć

z 20,000 marek

Daje się to jednak wytłomaczyć bowiem „biedny proletariusz”, „wyzyskiwany” i „walczący ideowo” za robotnika (w republice socjalistycz-

nej byłby co najmniej komisarzem (w sowieckim) w Krakowie (pewnie wskutek drożyzny) musiał

na kolację wydawać 1200 mk.

podczas gdy burżuazyjny rząd wydzielał mu pewnie pensje miesięczną w tej wysokości.

Mieszkanie w „Savoy'u”, zabawy wieczorowe z kobietami też pewnie coś kosztowały.

„Niech żyje republika socjalistyczna” a w niej kandydaci do ministerjum finansów towarzysze N., G. B., I., wtedy się skończy bieda wielu „proletariuszy”.

Co słyhać nowego?

Przeciw strajkowi.

(x) Wobec ciężkiej doli nauczycielstwa szkół powszechnych, wywołanej niewłaściwym traktowaniem nauczycielstwa ze strony państwa — rządu — tu i owdzie słyhać pomruk gniewu, tu i owdzie mówią o potrzebie akcji czynnej. Wielu opuszcza placówki.

Związek polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych „Ogólny” w Łodzi, solidaryzując się ze stanowiskiem Zarządu głównego, wyrażonem w nadesłanej odezwie — uchwalił, iż nie uważa strajku za broń, która rzekomo nauczycielstwu nie przystoi, bo strajk nie kała nikogo, kto walczy o słuszną sprawę i broni się przed krzywdą, a tembardziej, kto walczy o lepszą przysz-

łość szkolnictwa, lecz obecnie strajkowa nie należy i strajkować nie będzie. Strajk w tej chwili jeszcze bardziej zdezorganizuje szkolnictwo i wytworzy atmosferę w której niewątpliwie dezertera nauczycielstwa do innych zawodów jeszcze się spotęguje. Zorganizowane nauczycielstwo musi wyczerpać wszelkie środki walki z niedbalstwem, nieodolstwem i opieszałością władz, nie opuszczając swego warsztatu pracy nim się chwyci ostateczny srodek — strajku.

Związek jest zdania, iż należy spojrzeć szerzej i swoje sprawy związać z ogólnym stanem jaki w tej chwili istnieje. Ciężkie mamy warunki to prawda i niejedno mamy do wywalczenia, lecz w walce o swe sprawy, jeżeli kiedyś będziemy musieli wejść na drogę strajku, to w każdym razie nie teraz. Opierając się na tem Związek wzywa wszystkie oddziały i ogniska do zachowania równowagi i spokoju, do cierpliwości i rozwagi.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Dzielnia 18),
Występ L. Dunin.

Dziś w poniedziałek Teatr daje doskonałą sztukę H. H. jermansa „p. t. „Dzień zaduszny” w której Laura Dunin w roli Rity daje koncert prawdziwej sztuki scenicznej. Gra jej jest tak subtelna, a jednak tak wyrazista w każdym słowie i geście, że otrzymywane wrażenia należą do najpiękniejszych, jakie w tej dziedzinie otrzymać można. Obok znakomitej artystki w sztuce udział biorą cenniejsze sily naszego zespołu z pp. Dunajewską, Lesniewską, Rodowiczową, Gurynowiczem, Moliną, Pilerskim, Puchalskim, Urbańskim i Wrońskim na czele.

Jutro na dochód Samopomocy Gimn. Tow. „Oświata” odegrana będzie sztuka H. Ibsena „Podpory Społeczeństwa”.

Wydawnictwo Ministerstwa Spraw Wojskowych.
„Kalendarz żołnierski”
Na rok wojskowy 1920
Pod redakcją Por. Perwita i kierownictwem artystycznym M. Wisznickiego.
W opracowaniu: Ppłk. M. Kubisi, Ppłk. M. Wyrostka, Maj. J. Dakrowskiego, Por. W. Tokarskiego, Rtm. I. Rostworowski, Kap. G. Cielieńskiego, Kap. G. Przychackiego, Por. S. Pomarańskiego, Por. Zycha, Płodowskiego, Por. Pp. Sadowskiego, Por. T. Falduszka i Pp. W. Drojewskiego.
Wydanie przed nowym rokiem w nakładzie **1,000,000 egz.**
Na treść bogatą złożą się **DZIAŁY: Historyczno - Wojskowy, Społeczny, Literacko-Wojskowy, Informacyjno-Wojskowy i informacyjno-ogólny Kalendarzowy.**
Kalendarz dojdzie do rąk: **Każdego żołnierza, Każdej rodziny, mającej kogoś w wojsku, Każdego mającego interes w inst. wojskowych, Każdego interesującego się sprawami wojskowemi, Każdego skauta.**
Jakie takie przedstawia doskonały drudek reklamowany dla firm handlowych i przemysłowych.
Adres Redakcji: Zamek, Redakcja Kalendarza Żołnierskiego.
Administracja: Ks. garnia Wojskowa Minist. Spr. wojskow. Nowy-Swiat 69.
Zwraca się uwagę, że kalendarz niniejszy nie ma nic wspólnego z „Kalendarzem Wojska Polskiego” wydawanym przez p. J. Karłowicza jako przedsięwzięcie prywatne.
Wyłączne prawo przyjmowania ogłoszeń do „Kalendarza Żołnierskiego” otrzymał pp. inż. Leon Szedel, St. Koit i Zygmund Krüger w Warszawie, ul. Kopernika 23 m. 7.

Zarząd Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości
w m. Łodzi przy ul. Krótkiej nr. 5.
Podaje do wiadomości członków, że otrzymano **naftę** do podziału pomiędzy członków **specjalnie dla oświetlenia klatek schodowych i mieszkań stróżowskich** w domach, nie posiadających elektrycznego lub gazowego oświetlenia.
Zapotrzebowania miesięczne oraz wpłaty należy zgłaszać w biurze Stowarzyszenia przy ul. Krótkiej pod nr. 4 codziennie w godzinach od 9 rano do 1-ej i od 3-ej do 7-ej po południu.
Prezes (podp.) GUSTAW KLUKOW.
Dyrek. Biura (podp.) ARTUR KREDO.

Dr. H. Sadkowski
Choroby wewnętrzne
specjalnie doładka i kizek)
Łódź, ul. Piotrkowska № 120
Od 9—11n i od 5—7 po poł

Dr. Feliks Skudewicz
ul. Andrzejki Nr 11.
Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć od 9—11 i od 5—7 p. p. Poia 11—12 rano.

Kazimierz Roszak
Łódź, Ezleina Nr. 1. Tel. 23-54.
Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami fizycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficznym i pierwsza w Łodzi **PRACOWNIA PRZEZRO-CZY** dla szkół, odczytów i t. p. Szkoła SKOMBINOWANE stale na składzie. Nadeszły świeże aparaty fotograficzne, WAŻNE dla FABRYK. Reperacja manometrów kotłowych dokładnie i solidnie.

Największy Polski
Zakład Graficzny w Łodzi
ul. Piotrkowska № 91, Telef. 346.
pod firmą
Z. TERAKOWSKI i Spółka
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące.

Swieżo i szybko, skutecznie usuwa mydlana maść z „kogutkiem” aptekarza A. Gasteckiego. Nie plami białizny, ma przyjemny zapach. Żądać w aptekach, składach aptecznych maści od „S” i w aptekach tylko z kogutkiem.

Dr. Dutkiewicz
Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.
ul. Piotrkowska 50.
od 9—11, r. i od 4-7 po poł

Ogłoszenia drobne
Franciszek Mrowiec zgubił paszport polski, wydany u Konsula w Rotterdamie.
Józef Zmija zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Maurycjusz Hochberg zam. przy ul. Długiej 31-a zgubił paszport wydany przez władze okupacyjne.
Mazowiecki otrzymają korzystne posady Biuro Ludwikowej Piotrkowska nr. 108.